

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра національної безпеки та управління факультету підготовки керівних кадрів

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ООК-02 «ТЕОРІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

обов'язкова

для набору 2021 року

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 25 Військові науки, національна безпека, безпека державного кордону

Спеціальність: 252 Безпека державного кордону

Кваліфікація: магістр безпеки державного кордону

Професійна кваліфікація: офіцер оперативно-тактичного рівня Державної прикордонної служби
України

Форма здобуття освіти: денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Теорія наукових досліджень» є обов'язковою дисципліною за ОПП «Безпека державного кордону» і вивчається на другому (магістерському) рівні вищої освіти у галузі знань 25 Військові науки, національна безпека, безпека державного кордону зі спеціальності 252 Безпека державного кордону.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ

Всього 3 кредити (90 годин): лекції – 8 год., практичні заняття – 10 год., групові заняття – 16 год., семінари – 8 годин; індивідуальна робота – 26 год., самостійна робота – 18 год.; диференційований залік – 4 год., разом – 90 год.

Мета вивчення навчальної дисципліни «Теорія наукових досліджень» - формування системи базових знань у слухачів з методології, методики наукових досліджень, організації наукової діяльності. Їх застосування для вирішення проблем оперативно-службової діяльності Державної прикордонної служби України.

Завдання навчальної дисципліни:

1. Надання слухачам знань з відповідних категорій, систем та алгоритмів проведення наукових досліджень, пошуку проблеми, визначення мети та шляхів її досягнення, правил оформлення і представлення результатів наукового дослідження.

2. Розвиток творчих здібностей слухачів, вироблення основних практичних навиків й умінь щодо виконання наукових досліджень.

3. Розвиток здатності слухачів до творчого пошуку напрямів та резервів удосконалення процесу охорони державного кордону.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти програмних результатів навчання, які передбачають здатність демонструвати знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез та оцінювання його складових, а саме:

ПР 01 *Оцінювати та прогнозувати розвиток обстановки, аналізувати сценарії дій правопорушників, організованих злочинних угруповань та тактику дій з'єднань і частин евентуального противника на ділянці органу охорони державного кордону, рівень загрози.*

Знати: основні поняття, засади та принципи наукового дослідження; сутність теоретичних та емпіричних методів наукових досліджень; методи, логіку та прийоми наукового дослідження;

Розуміти: методологію наукового пізнання, методи, логіку та прийоми наукового дослідження; алгоритми формулювання проблеми та мети дослідження;

Застосовувати: наукові методи в ході збору, аналізу та оцінки інформації з різних джерел; результати дослідження у звітах, довідках, рефератах, статтях, тезах доповідей.

Аналізувати: інформацію з різних джерел, фактори, що впливають на системи та процеси;

Оцінювати: оцінювати та прогнозувати розвиток обстановки на державному кордоні; проблеми забезпечення національних інтересів на державному кордоні.

Синтезувати: результати оперативно-службової діяльності; результати наукових досліджень та визначати області їх впровадження.

ПР 05 *Оцінювати ризики щодо діяльності органу охорони державного кордону, застосовувати сучасні методи обґрунтування рішень, методика оцінювання ефективності .*

Знати: сутність теоретичних та емпіричних методів наукових досліджень; організацію та методику проведення наукових досліджень;

Розуміти: сутність, основні поняття та можливості моделювання процесів управління та охорони державного кордону; основи методології дослідження складних систем; технологію проведення наукового дослідження.

Застосовувати: наукові методи в ході збору, аналізу та оцінки інформації з різних джерел; відобразити результати дослідження у різних формах звітностей.

Аналізувати: інформацію з різних джерел, фактори, що впливають на системи та процеси; результати оперативно-службової діяльності органу охорони державного кордону; науково-методичну, спеціальну (з питань охорони державного кордону) літературу.

Синтезувати: результати оперативно-службової діяльності; результати наукових досліджень та визначати області їх впровадження; власні нові наукові ідеї, повідомляти свої знання та ідеї науковому співтовариству, розширюючи межі наукового пізнання.

Оцінювати: оцінювати та прогнозувати розвиток обстановки на державному кордоні; форми та способи виконання завдань з охорони державного кордону.

ПР 13 *Аргументувати вибір загальнонаукових, емпіричних та спеціальних методів дослідження для розв'язання складних задач і проблем забезпечення безпеки державного кордону.*

Знати: методологію наукового пізнання, методи, логіку та прийоми наукового дослідження; основні поняття, засади та принципи наукового дослідження; алгоритми постановки теми, проблеми та мети наукового дослідження; технологію презентації, захисту та впровадження результатів наукових досліджень.

Розуміти: принципи організації наукової діяльності та наукових досліджень; принципи системного мислення у науковій творчості.

Застосовувати: наукові методи в ході збору, аналізу та оцінки інформації з різних джерел.

Аналізувати: інформацію з різних джерел, фактори, що впливають на системи та процеси; науково-методичну, спеціальну (з питань охорони державного кордону) літературу та узагальнювати результати наукових шкіл; результати впровадження наукових досліджень.

Синтезувати: сучасні тенденції, напрями і закономірності розвитку вітчизняної науки; результати наукових досліджень та визначати області їх впровадження; власні нові наукові ідеї, повідомляти свої знання та ідеї науковому співтовариству, розширюючи межі наукового пізнання.

Оцінювати: оцінювати та прогнозувати розвиток обстановки на державному кордоні; проблеми забезпечення національних інтересів на державному кордоні; форми та способи виконання завдань з охорони державного кордону.

ВИКЛАДАЧ: згідно форми А-4.03

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Тактика прикордонної служби, Технологія прикордонного контролю, Основи управління, Філософія.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Профільні аудиторії кафедри національної безпеки та управління (103, 108, 110, 113,), мультимедійний проектор, екран, ноутбук, навчальна література з навчальної дисципліни, модульне середовище кафедри

Програмне забезпечення: модульне середовище академії – <https://10.241.24.43/course/index.php?categoryid=23>.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин														Форми підсумкового контролю				
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота						Індивідуальна робота						Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік	
					лекції	групові заняття	практичні заняття	семінар	індивідуальні заняття	курсів роботи (проекти)	контрольні роботи (МКР)	підсумковий контроль	Усього	реферат	звіт з ІР та СР (конспект)	комплексний опис явищ					курсова робота (проект)
2	3	3	90	46	8	16	10	8				4	26	8		18		18		+	
Усього за дисципліну		3	90	46	8	16	10	8				4	26	8		18		18		+	

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ СЛУХАЧАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
К-01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	МК 1.1; МК 2.6; МК 2.7; МК 2.8; МК 4.1.
К-04	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.	МК 1.1; МК 1.2; МК 2.6; МК 2.7; МК 2.8; МК 4.1.
К-06	Здатність проведення дослідження на відповідному рівні.	МК 2.6; МК 2.7; МК 2.8; МК 4.1.
К-07	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	МК 2.6; МК 2.7; МК 2.8; МК 4.1.
К-08	Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.	МК 2.6; МК 2.7; МК 2.8; МК 4.1.
К-10	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	МК 2.6; МК 2.7; МК 2.8; МК 4.1.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності		
К-23	Здатність застосовувати методи дослідження для розв'язання складних задач і проблем професійної діяльності.	МК 2.6; МК 2.7; МК 2.8; МК 4.1.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ СЛУХАЧАМИ

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-1	Оцінювати та прогнозувати розвиток обстановки, аналізувати сценарії дій правопорушників, організованих злочинних угруповань та тактику дій з'єднань і частин еwentуального противника на ділянці органу охорони державного кордону, рівень загрози.	МН 1.2; МН 2.1; МН 3.2; МН 3.6; МН4.4.	МК 2.6; МК 2.7; МК 2.8; МК 4.1.
ПРН-5	Оцінювати ризики щодо діяльності органу охорони державного кордону, застосовувати	МН 1.2; МН 1.3; МН 2.1; МН 3.2; МН3.6;	МК 2.6; МК 2.7; МК 2.8; МК 4.1.

	сучасні методи обґрунтування рішень, методики оцінювання ефективності .	МН4.2;МН4.4.	
ПРН-13	Аргументувати вибір загальнонаукових, емпіричних та спеціальних методів дослідження для розв'язання складних задач і проблем забезпечення безпеки державного кордону.	МН 3.2; МН 3.6; МН4.1; МН4.2; МН4.4.	МК 1.1; МК 2.6; МК 2.7; МК 2.8; МК 4.1.

План проходження навчальної дисципліни

Запланована кількість аудиторного навантаження – 46 годин

№ з/п	Найменування тем	Кількість годин	Номер, вид занять та кількість годин							Місяці	Номер, вид занять та кількість годин	Кількість годин
			1	2	3	4	5	6	7			
1	Тема 1. Методологічні основи науки.	10										
2	Тема 2. Наукове дослідження як форма розвитку науки.	8										
3	Тема 3. Основи наукової діяльності у галузі охорони державного кордону.	16										
4	Тема 4. Методи наукового дослідження	8										
Диференційований залік		4										
Всього		46									Всього	46

Умовні позначення:

1. Лекція – Л
2. Групове заняття – ГЗ
3. Практичне заняття – ПЗ
4. Диференційований залік - ДЗ

Заняття обов'язкові до оцінювання – 1/2Сз(2)

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер теми	Номер заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
2-й КУРС					
3-й СЕМЕСТР					
1			18	Тема № 1. Методологічні основи науки.	
	1	Лекція	2	Заняття №1. Введення в дисципліну. <u>Навчальні питання:</u> 1. Зміст та завдання дисципліни, її структура. 2. Основні поняття, зміст і функції науки. 3. Основні закономірності розвитку науки.	[1.1],[1.2]; [2.1], с. 4-17; [2.3], с. 5-48
	2	Групове заняття	2	Заняття № 2 Організація науково-дослідної діяльності в Україні <u>Навчальні питання:</u> 1. Загальні поняття про наукову діяльність. Класифікація наук. 2. Організація науково-дослідної діяльності в Україні.	[1.1],[1.2];
	3	Лекція	2	Заняття № 3 Порядок підготовки та захисту кваліфікаційної випускної роботи. <u>Навчальні питання:</u> Основні вимоги до кваліфікаційної випускної роботи. Організація процесу підготовки кваліфікаційної випускної роботи. Процедура захисту кваліфікаційної випускної роботи.	[2.1], с. [2.3], с. [2.4]
	4	Групове заняття	2	Заняття № 4. Результати наукових досліджень. <u>Навчальні питання:</u> 1. Зміст наукового результату. 2. Сутність вкладу в науку та практику. Наукові публікації.	[2.3], с. 61-72
	5	Семінар	2	Заняття № 5. Методика проведення наукових досліджень. <u>Навчальні питання:</u> 1. Організаційна стадія процесу наукового дослідження. 2. Дослідна стадія науково-дослідного процесу. 3. Узагальнення, апробація та реалізація результатів дослідження.	[2.1], с. 99-108

Номер теми	Номер заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
		Індивідуальна робота	8	ІР № 1 Написання реферату з обраної тематики.	
2			20	Тема № 2. Наукове дослідження як форма розвитку науки.	
	1	Групове заняття	2	Заняття № 1 Процес наукового дослідження. <u>Навчальні питання:</u> 1. Процес наукового дослідження та його характеристика. 2. Стадії наукового дослідження.	[2.1], с. 99-117; [2.3], с. 20-48
	2	Групове заняття	2	Заняття № 2 Характеристика методів наукового пізнання <u>Навчальні питання:</u> 1. Емпіричне пізнання: поняття, роль і завдання 2. Теоретичне пізнання: поняття, роль і завдання 3. Загальнологічні методи досліджень	[2.3], с.20-82
	3	Групове заняття	2	Заняття № 3 Інформаційне забезпечення наукових досліджень <u>Навчальні питання:</u> 1. Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень 2. Джерела інформації та їх використання в науково-дослідницькій роботі 3. Особливості інформаційного пошуку при проведенні наукового дослідження 4. Техніка роботи зі спеціальною літературою	[2.3], с.109-123
	4	Семінар	2	Заняття № 4 Методологія і методи наукових досліджень <u>Навчальні питання:</u> 1. Процес наукового дослідження. 2. Методи наукового пізнання 3. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.	[2.3], с.20-82
		Індивідуальна робота	6	ІР № 2 Формування напряму дослідження відповідно до тематики випускної кваліфікаційної роботи. <u>Навчальні питання:</u> 1. Формування наукового завдання та обґрунтування вибору методів дослідження. 2. Визначення об'єкта, предмета та меж дослідження.	[1.2] [1-3] [2.3] с. 152-165
		Самостійна робота	6	СР № 1 Інформаційне забезпечення наукових досліджень. <u>Навчальні питання:</u> 1. Класифікація інформаційного забезпечення наукових досліджень. 2. Інформація, її класифікація і призначення у науково-дослідному процесі.	[2.3], с.109-123

Номер теми	Номер заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
				3. Формування статистичного, інформаційно-аналітичного та емпіричного матеріалу.	
3			28	Тема 3. Основи наукової діяльності у галузі охорони державного кордону.	
	1	Лекція	2	Заняття № 1. Загальні положення щодо наукової діяльності в Державній прикордонній службі України. <u>Навчальні питання:</u> 1. Зміст, основні завдання та форми наукової і науково-організаційної діяльності. 2. Основні напрямки наукових досліджень у галузі охорони державної кордону. 3. Організація та ведення наукової діяльності в Держприкордонслужбі України.	[1.1],[1.3], [2.4], с. 126-151
	2	Практичне заняття	2	Заняття 2. Аналіз основних досліджень та наукових публікацій у галузі теорії і практики охорони державного кордону. <u>Навчальні питання:</u> 1. Вивчення результатів наукових досліджень з питань охорони державного кордону. 2. Вивчення фахових та інших видань з питань охорони державного кордону. 3. Аналіз існуючого науково-методичного апарату дослідження проблем управління оперативно-службовою діяльністю.	Збірники наукових праць НАДПС України, НУОУ, НДР, дисертаційні дослідження
	3	Практичне заняття	4	Заняття 3 Проблемні питання управління охороною державного кордону. <u>Навчальні питання:</u> 1. Проблеми управління охороною державного кордону. 2. Формування напряму дослідження. 3. Розробка концептуальної схеми дослідження	[1.3] [2.1], с. 27-35 [2.4], с. 15-25
	4	Практичне заняття	4	Заняття 4 Організаційно-методична підготовка наукового дослідження. <u>Навчальні питання:</u> 1. Усвідомлення завдання на кваліфікаційну випускную роботу. 2. Визначення вихідних даних для розробки кваліфікаційної випускної роботи. 3. Розроблення плану дослідження та складання календарного плану виконання випускної кваліфікаційної роботи.	[1.2] [1-3] [2.3] с. 152-165
	5	Семінар	4	Заняття 5. Системний аналіз об'єкта та предмета дослідження. <u>Навчальні питання:</u> 1. Доповідь концептуальної схеми та вихідних даних за темою магістерської роботи.	[1.3] [2.1], с. 27-35 [2.4], с. 15-25

Номер теми	Номер заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
				2. Обговорення результатів роботи	
		Індивідуальна робота	6	ІР № 2 «Загальна концепція наукового дослідження відповідно обраної теми кваліфікаційної випускної роботи». <u>Навчальні питання:</u> 1. Вихідні дані для розробки КВР. 2. Етапи дослідження. 3. Методологія дослідження.	[1.2] [1-3] [2.3] с. 152-165
		Самостійна робота	6	СР № 2 Організація науково-дослідного процесу. <u>Навчальні питання:</u> 1. Організація науково-дослідних робіт. 2. Суть та складові планування наукової діяльності. 3. Програма та плани наукового дослідження.	[2.3], с.5-124
4			20	Тема4 Методи наукового дослідження	
	1	Лекція	2	Заняття 1 Основні поняття та сутність моделювання. <u>Навчальні питання:</u> 1. Місце та роль моделювання в дослідженні операцій. 2. Принципи та етапи побудови моделей. 3. Оцінка ефективності математичних моделей.	[2.3], с. 181-199
	2	Групове заняття	2	Заняття 2 Системний підхід у наукових дослідженнях <u>Навчальні питання:</u> 1. Характеристика системи, її елементи та властивості. 2. Поняття та сутність системного підходу. 3. Методи та процедура системного аналізу.	[3.4], с. 5-60
	3	Групове заняття	2	Заняття 3 Метод аналізу ієрархій <u>Навчальні питання:</u> 1. Загальні положення про метод аналізу ієрархій. 2. Застосування методу аналізу ієрархій. 3. Вибір оптимального варіанту.	[3.5], с.38-70
	4	Групове заняття	2	Заняття 4 SWOT аналіз <u>Навчальні питання:</u> 1. Формулювання сильних та слабких сторін організації. 2. Визначення загроз та можливостей організації. 3. Аналіз матриць загроз та можливостей.	[2.2], с. 75-110

Номер теми	Номер заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
		Індивідуальна робота	6	ІР № 3 «Аналіз предмету дослідження відповідно обраної теми кваліфікаційної випускної роботи» <u>Навчальні питання:</u> 1. Види аналізу, характеристика предмета що досліджується. 2. Причинно-наслідковий аналіз предмета що досліджується.	[2.4]
		Самостійна робота	2	Оцінка відповідності наукових результатів <u>Навчальні питання:</u> 1. Оцінка відповідності наукових результатів цілям дослідження та науковому завдання. 2. Уточнення (корегування) змісту магістерської роботи.	[2.3], с. 99-117;
		Самостійна робота	4	Формування та оцінка результатів дослідження. <u>Навчальні питання:</u> 1. Оцінювання науково-методичного апарату. 2. Оцінка результатів наукового дослідження.	[2.3], с. 61-72; [2.1], с. 50-52; [2.4] с. 50-52
Диференційований залік			4	Диференційований залік	
Разом за 3 семестр			90	з них 46 аудиторних занять, індивідуальної роботи – 26 год., самостійної роботи – 18 год.	
Разом за 2 курс			90	з них 46 аудиторних занять, індивідуальної роботи – 26 год., самостійної роботи – 18 год.	
Усього за дисципліну			90	з них 46 аудиторних занять, індивідуальної роботи – 26 год., самостійної роботи – 18 год.	

ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правова

1.1. Закон України Про наукову і науково-технічну діяльність. Відомості Верховної Ради (ВВР), 1992, N 12, ст.165 Із змінами, внесеними згідно із Законом N 3421-№ (3421-15) від 09.02.2006, ВВР, 2006, N 22, ст.199.

1.2. Положення про організацію наукової та науково-технічної діяльності у Державній прикордонній службі України. Наказ Голови ДПС України № 440 від 13 червня 2012 року.

Базова:

2.1. Мисик А. Б. Теорія і практика наукових досліджень. Навчальний посібник. Вид. НАДПСУ. 2004.

2.2. Боровик О. В., Боровик Л. В. Дослідження операцій в оперативно-службовій діяльності органів охорони державного кордону: Підручник. - Хмельницький: Видавництво НАДПСУ ім. Б. Хмельницького, 2009. - 444 с.

2.3. Залож В. В., Морозов І. В., Мисик А. Б. Теорія і практика наукових досліджень проблем охорони державного кордону. - Хмельницький: Видавництво НА ПВУ, 2014. - 271 с.

2.4. Тимчасова інструкція з порядку виконання та захисту кваліфікаційних випускних робіт на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальностей 252 «Безпека державного кордону», 253 «Військове управління (за видами збройних сил)», 256 «Національна безпека (сфера прикордонної діяльності)» і оперативно-тактичного (оперативно-стратегічного) рівня вищої військово-спеціальної освіти у Національній академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького.

Допоміжна

3.1. Литвин М. М., Мисик А. Б., Катеринчук І. С. Методики оперативно-тактичних розрахунків. - Хмельницький: Видавництво НА ПВУ, 2004.-80 с.

3.2. Білуха М. Т. Основи наукових досліджень. Підручник. - К.: Вища школа, 1997. -270 с.

3.3. В. Тулайдан. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Ужгород, 2017. -105с.

3.4. Н. В. Фоміцька. Методологія системного підходу та наукових досліджень: Опорний конспект лекцій / уклад.– Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ “Магістр”, 2015. – 60 с.

3.5. Т. СААТИ ПРИНЯТИЕ РЕШЕНИЙ Метод анализа иерархий. Москва «Радио и связь» 1993. -278с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

<https://nadpsu.edu.ua/nauka/fakhovi-vydannia/>

<http://periodica.nadpsu.edu.ua>

<https://nadpsu.edu.ua/nauka/zbirnyk-naukovykh-prats-vijskovi-ta-tekhichni-nauky-natsionalnoi-akademii-derzhavnoi-prykordonnoi-sluzhby-ukrainy-drukovane-vydannia/statti-ta-anotatsii-vijskovi-ta-tekhichni-nauky-zbirnyk/>

<https://nuou.org.ua/nauka/npub/>

<http://www.hups.mil.gov.ua/periodic-app/journal/zhups>

<http://nio.nuou.org.ua/issue/archive>

<http://www.hups.mil.gov.ua/periodic-app/journal/nitps>

<https://journal.cndiovt.com.ua/index>

<http://www.hups.mil.gov.ua/periodic-app/journal/soi>

<http://nbuv.gov.ua/node/554>

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до «Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького, затвердженої наказом ректора Національної академії Державної прикордонної служби України від 18 листопада 2019 року № 395 (<https://nadpsu.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.01.-.pdf>).

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом *передбачає*:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти *передбачає*:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За *порушення академічної доброчесності* учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Словесні методи	
МН 1.1	Лекція
МН 1.2	Розповідь
МН 1.3	Пояснення
МН 1.4	Бесіда
МН 1.5	Інструктаж
МН 1.6	Дискусія
МН 1.7	Диспут
2. Наочні методи	
МН 2.1	Демонстрація
МН 2.2	Ілюстрація
МН 2.3	Спостереження
3. Практичні методи	
МН 3.1	Лабораторна робота
МН 3.2	Практична робота
МН 3.3	Пробні вправи
МН 3.4	Творчі вправи
МН 3.5	Усні вправи
МН 3.6	Практичні вправи
МН 3.7	Графічні вправи
МН 3.8	Технічні вправи
МН 3.9	Групові вправи
4. Методи самостійного та індивідуального навчання	
МН 4.1	Рецептивний
МН 4.2	Репродуктивний
МН 4.3	Евристичний
МН 4.4	Дослідницький

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний